

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 5. Den 1 Februar 1800.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.

Cancellie-Raadere og Udsædssorer i det danske Cancellie.

Forgivninger.

Det har behaget Hs. Majestæt, ved Resolution af 22 f. M., at befale General-Toldkammeret at samle i een Plakat, ligesom aarligen er skeet ved de tvende forrige Aars Udgang, de Forandringer og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtionsforordningen af 1 Febr. 1797, som i afvigte Aar 1799 ere fundne fornødne og gavnlige, og kunne tjene til hver Mandes Efterretning. Disse ere:

Ved Forordningens 9de §. Det er ved kongelig Resolution af 24 April 1799 bevilget, at, naar Skibe hjemmehørende i Tjoms under Laurvigs Toldbistrikt, enten ballastede eller ikkun med nogle faae Varer under 1 Laasts Drægtighed, hjemkomme fra fremmede Steder eller fra Hertugdømmene, enten for at istandsættes, eller for at

over

overvintre, maae de fritages for at anløbe Laurvig, og i dets Sted lade sig undersøge i Sandesund af den der ansatte kongelige Toldbetjent, og sammesteds efter behørig Angivelse for Laurvigs Toldsted oplosse de medbragte Varer.

Bed §. 151. Kornvarer fra fremmede Steder skulle herefter angives ved indenlandske Toldsteder efter dansk Tøndemaal, dog saaledes, at det Overmaal, som ved Udlosningen maatte findes, ikke virker Bøder efter Toldforordningens 162 §, med mindre det er større end 8 Procent af den angivne Qvantitet; men, naar det er større, da for hele Overmaalet.

Bed §. 211. Ved landværts Indførsel til Stederne af Varer, hvis Afgift beregnes efter Vægt, maa paa Partier under 100 Pd. en Overvægt af 4 Procent, paa Partier fra 100 til 200 Pd. en Overvægt af 3 Procent, og paa Partier over 200 Pd. en Overvægt af 2 Procent blive upaataalt, imod at Konsumtions-Afgiften af Overvægten erlægges.

Bed §. 361 eller ved Tariffen for Indførsels- og Transittolden:
Kamfer.

Af den Kamfer, som af den herfra raa udførte tilbageføres raffineret fra fremmede Steder, erlægges for Forædlingen den halve tarifsmæssige Told.

Klinger.

Den for Klinger til Raarder og Sabler satte Indførsels-

førselstold 1 Pbd. $20\frac{1}{2}$ Sk., og Transittold 2 Sk.,
 gælder herefter alene for de finere polerede eller med
 infrusterede, forgylde eller anløbne Sirkler forsy-
 nede Klinger. Af de Grovere erlægges for 1 Pund
 i Indførselstold $6\frac{1}{2}$ Sk. og i Transittold $\frac{1}{2}$ Sk.

Slibestene, engelske.

Toldtariffens Bestemmelse for engelske Slibestene er-
 holder følgende fuldstændigere Opregnelser af de for-
 skjellige Steen-Dimensioners Antal:

				Indf. Told.	Transit-Told.
36	Stykker	1	Fods	$45\frac{1}{2}$ Sk.	$6\frac{2}{3}$ Sk.
27	—	2	—	dito	dito
18	—	3	—	dito	dito
9	—	4	—	dito	dito
5	—	5	—	dito	dito
3	—	6	—	dito	dito
3	—	7	—	91 Sk.	$13\frac{1}{3}$ Sk.
1	—	8	—	$45\frac{1}{2}$ Sk.	$6\frac{2}{3}$ Sk.
1	—	9	—	$60\frac{2}{3}$ Sk.	$8\frac{8}{9}$ Sk.
1	—	10	—	$75\frac{1}{8}$ Sk.	$11\frac{1}{9}$ Sk.

Ved 366 §. eller Tariffen for Indførsels-Konsum-
 tionen:

Kalve.

For levende Kalve af 4 Pbd. og derunder, betales den
 for Kalve under 3 Uger satte Konsumtion; men for
 dem over 4 Pbd. den for de ældre bestemte.

Af Kalvefjød, som indføres enten i hele Kroppe
 eller

eller i mindre Dele, beregnes Konsumtionen efter Vægten, som af Kjød.

Ved §. 366. For saltet Kjød maa ved Indførselen fra og Udførselen til indenlandske Steder, samt ved Konsumtionens Gjengivelse beregnes en Tønder af $3\frac{3}{4}$ Pd. for Lispundet af Tønder under 14 Lpd. Brutto, og 3 Pd. af dem af og over 14 Lpd. Denne Plakat er under 27 f. M., fra bemældte Kammer udfærdiget.

Under 27 Decbr. f. A. er, igjennem det tyffe Cancellie, udfærdiget en Forordning om de, Prælater og Ridderstand, samt adelige Godfers Eiere i Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, saavel overhoved, som i Synderlighed i Henseende til de saakaldte Blandingsgodser (Mankgüter), tilkommende Jagtrettigheder. Dens Indhold er følgende. Til lovlig Bekræftelse og Erkjendelse af disse Rettigheder, og til Forebyggelse af al Tvil om de bortfaldne Jagtrettigheder, som ei kunne forenes med den nærværende Tid, har Hs. Majestæt fundet sig foranlediget til, at give en almindelig Forordning for ovennævnte Hertugdømmer, angaaende disse Gjenstande, og derover at meddele følgende Forskrifter:

- 1) Saavel Klostrene i disse Hertugdømmer, som de adelige Godser og frie Avlsgaarde, beholde, som tilforn, Jagtrettighed i de til ethvert Kloster-Gods og Avlsgaard hørende Strækninger af Hov- og Vøndermarker; i Henseende til de derafra, med eller uden Jagt

Jagttrettighed, afhændede Dele, tjene de oprettede Kontrakter til Regel.

- 2) I Henseende til de for sig selv liggende Klostergodser, maa den til den schlesvig-holsteenske Ridderstand hørende Landsadel tage Deel i Jagtens Udøvelse paa samme; dog indskrænkes denne Rettighed til dem, som med Godser ere bosiddende i Landet.
- 3) I de saakaldte Blandingsgodser (Mankgüter) eller Jagtomkredse, som bestaae af fælleds Strækninger eller blandede Kobbeler, maa ingen jage uden de af Hs. Majestæts Forst- eller Jagt-Betjenter, eller det Kloster, eller de Godseiere, hvilke, ifølge den nærværende Fælledskab, have Ret til at deeltage i Jagten i slige Omkredse. Sammes Interessenter have lige Rettigheder. Denne Jagt maa ogsaa kun udøves paa en, for Kornfrugterne og de afdeelte Markers Indfredning, uskadelig Maade, og paa de i Forst- og Jagt-Forordningen bestemte Tider; og ei heller kunne fra nogen Side forpagtes bort. Ridderstandens, i forrige anden §. nævne, Medjagen kan ei udstrække sig til Blandingsgodserne (Mankgüter.)
- 4) Lignende Jagttrettigheder, som disse, i Henseende til Blandingsgodserne, kunne, hvad Kjøbsted-Markerne angaaer, i alt Fald ikkun tilkomme Eierne af enkelte til disse umiddelbart grændsende Godser, under de, i følgende 6 §. fastsatte, Indskrænkninger. Al-

min.

mindelige Jagtprivilegier paa Kjøbstedmarkerne kunne ei tilstaaes Adelen for Fremtiden.

- 5) Hvo der, efter 3 §., er berettiget til Medjagt paa de saakaldte Blandingsgodser, skal udøve samme enten selv eller ved en i hans Brød staaende Jæger, eller, istedet derfor, ansætte dertil en egen Person, (kun ingen Bonde af Kongens Amts- eller Landskabs-Distrikter), hvilken Person altid skal være forsynet med et Jagtskildt, og i de Tilfælde, hvor Medjagten tilkommer Kongen, i Forveien være anmeldt for Distriktets Jægermester.
- 6) I de Tilfælde, hvor, efter 4 §., en Nabogodseier har Medjagt paa en Kjøbstedmark, maa samme kun udøves af ham og hans Jæger, samt blot tilføds og med een Skydehund, og maae de, fra 1 Marts indtil fuldendt Høst, ligeledes de øvrige Aarstider paa de tilsaaede Marker, gandske afholde sig fra samme, og heller ikke tilføie Eierne nogen Skade paa deres Indhegninger eller i anden Maade, da ellers, efter gjentagne grundede Klager herover, den Skyldige vilde blive dømt til ei alene at give lovlig Erstatning, men og til at miste hiin Ret, der allerede i og for sig selv ingen Begunstigelse fortjener.

Blandede Efterretninger.

Under 7 Jan. d. A er udsærdiget et kongeligt Kommissorium til General-Auditor og Deputeret i Admiralitets-

ralitets-Kollegiet, Etatsraad Nørregaard, Etatsraad og Borgermester Flindt, Sognepræsten til Holmens Kirke Doktor Bloch, Bankodirektor Carlsen og Sognepræsten ved Nicolai Menighed, Sartorff, af følgende væsentlige Indhold: Da Hs. Majestæt muligen kunde blive findet at overlade Holmens Kirke til Benyttelse for Nicolai Menighed, i Stedet for den afbrændte Kirke, og igien at henlægge Holmens Menighed til ny Frederiks Kirke paa Amalienborg, ifald Allerhøiſtsamme maatte finde for godt at lade denne Kirkes Bygning fuldføre, saa er det Hs. Majestæts Villie, at de Ovennævnte sammentræde i en Kommission, for med hinanden at overlægge, paa hvad Maade denne Kongens Hensigt bedst kunde være at opnaae, og derhos at bringe i Forslag, hvilke Distrikter og Gader, der vilde blive at tillægge Holmens Kirke, og hvilke derimod til den ny Frederiks Kirke, samt hvad ellers Kommissarierne, til dette Wiemeds Opnaaelse, maatte finde gavnligt at bringe i Forslag, om hvilket alt de til Hs. Majestæt have at indsende deres Forestilling og Beretning.

Da det til Cancelliet er blevet indberettet, at II Køer paa en Hovedgaard i Fyen pludseligen i een Nat ere styrtede, efter at de havde ædt Taurus-Blade; og Direktionen for Veterinær-Skolen og Stutteri-Væsenet, hvis Betænkning herover er indhentet, i den Anledning har mældet: at det indtrufne Tilfælde er en temmeligen be-
kjendt

kjendt Sag, og at flere anstillede Forsøg have bekræftet, at Tartræet er dræbende for Heste, Muulæfler, de drøvtyggende Huusdyr, Sviin, Høns og flere Dyr, samt, at det endog er giftigt for Mennesker; men at man dog har Erfaring om, at Køer kunne vannes til at æde det i Blanding med Foder; saa har bemældte Kollegium, under Dags Dato, meddeelt samtlige Fyrigheder i begge Riger denne Bemærkning, med Anmodning at bekjendtgjøre dette i deres Jurisdiktioner samt i de offentlige Blade, som udgives i de Steder, der sortere under samme.

Under 22 s. M. har det danske Cancellie tilskrevet Professor Baggesen saaledes:

I Charis for 1800, der udgives af Professor Rahbek, findes (Pag. 156) indrykket et Epigram, under Deres Navn, med Overskrift: Oldtids og Nutids Skikke *).

Cancelliet, som ved Forordningen om Trykkesfrihedens Grændser, dat. 27 Sept. 1799, er paalagt at haandthave denne Lovgivnings Bud, finder sig besøiet til,

*) Dette lyder saaledes:

At een for hele Folket man maaeøde,
For dets Oplysnings Farlighed at møde —

Er gammelt, jødeligt, og dumt;

Men at for een det hele Folk maa bøde
Ved mindste Glimt af Lysets Morgenrøde —

Er nyt, og christeligt, og — grumt.

til, paa Grund af sammes 13 s herved at begjære Deres Erklæring over bemældte Epigram og hvad deri af Dem, som Forsatter, har været tilsigtet?

Da en Mand, af Deres Kundskaber og Talenter, umuligen kan skrive noget, uden Hensigt og Mening, saa venter man, at Deres Forklaring vil blive ligesaa bestemt, som man ønsker, at den maatte befindes tilfredsstillende.

Bemældte Kollegium har derpaa, under 24 s. M., fra ham modtaget følgende Svar:

J underdanigst Følge af det kongelige danske Cancellies mig i Gaar tilhændekomne naadige Befaling af Dato 22 Januar 1800: at afgive min Erklæring over det i Charis for dette Aar under mit Navn indrykkede Epigram med den Overskrift Oldtids og Nutids Skikke, og hvad deri af mig, som Forsatter, har været tilsigtet, skulde jeg ikke undlade underdanigst at mælde:

At jeg med dette ovennævnte Epigram ingen anden Hensigt har haft end den, som Overskriften umiddelbar angiver, den nemlig: med Satirens Stempel at brændemærke Menneffeslægtsens Fordærvelse, ved i tveende koncentrerede Begreber paa en kontrasterende Maade at karakterisere de to Yderligheder af Branghed, som jeg finder Hovedtrækkene i Oldtidens og Nutidens almindelige Fordomme. Mit Epigram skulde til den Ende være en Medallie, paa hvis Forside Billedet af den gamle, og paa hvis Bagside Billedet af den ny Histories Afstyelig-

lighed var præget. Jeg tilsigtede den størst mulige Almindelighed, men vilde tillige, at min Satire skulde være ligesaa æsthetisk kraftig, som jeg troede den historisk og filosofisk rigtig, og valgte derfor til min Skildring ikke blot de stridigste men de stærkeste Billeder.

At een lider for flere, er Barbariets Præg; og paa denne "Dumbhed" findes adskillige Exempler i den gamle, jødiske Historie. At flere lide for een, er den kultiveerte Egoismes Præg, og hvo gjenkjender ikke dens "Grumhed" i mangfoldige Tildragelser af den nye, christelige Historie?

Jeg haaber, at det kongelige danske Cancellie vil finde denne min Forklaring ligesaa tilfredsstillende, som jeg troer den bestemt, og vover blot i denne Anledning underdanigst at tilføie: at jeg ulige meer, end ved den Bemærkning, hvormed Cancelliet har beæret mig, at en Mand af mine Kundskaber og Talenter umuligen kan skrive noget uden Hensigt og Mening, vilde finde mig opmuntret ved den naadige Forudsætning, at en Mand af min hidtil bekjendte Wandel og borgerlige Opførsel umuligen kan skrive noget i en lovstridig Hensigt. Denne Følelse torde saa meget meer undskyldes, da jeg just erholdt høistbemældte Cancelliets Skrivelse umiddelbar, efterat have nedskrevet hofølgende tvende Sange *),

hvori

*) Disse have følgende Titler: Kredsang for det harmoniske Selskab paa Hs. Majestæts Kongens Fødselsdag den

hvori mit Hjerter har talt, og hvorefter jeg ønsker mine Hensigter bedømte.

Efter de til Kjøbenhavns Magistrat indkomne Efterretninger, var, ved det forløbne Aars Udgang, det i Staden værende Forraad af Korn og Fødevarer m. v. følgende: hos Grosfererne Hvede og Hvedemeel 10,800 Tdr., Rug og Rugmeel 10,850 Tdr., Erter 200 Tdr. Hos Bryggerne Byg 21,637 Tdr., Malt 11,675 Tdr., Brænde 3,122 Favne, Steenful 609 Læster. Hos Bagerne, hvis Antal nu er 49, Hvede og Hvedemeel 4,895 Tdr., Rug og Rugmeel 9,071 Tdr. Hos Fri-Bagerne Hvede og Hvedemeel 230 Tdr., Rug og Rugmeel 2,435 Tdr. Hos Brændevinsbrænderne*) Hvede og Hvedemeel 13,889 Tdr., Rug og Rugmeel 526 Tdr., Byg 2,416 Tdr., Malt 3,256 Tdr., Brænde 1,247 Favne, Steenful 1,259 Læster. Hos Vognmændene Rug

og

den 29 Jan. 1800, og Gaug i Anledning af Hs. kongelige Høihed Kronprindsens Fødselsdag, for samme Selskab.

*) Herunder er tillige indbegrebet Forraadet for de af dette Laugs Interressentere, som have nedsat sig her i Staden efter 9 Mai 1787 og hvis Tal, efter Laugets Aldermands Dypgivende, er 190, som for største Dele ere forsynede med det ved den kongelige af foransførte 9 Mai bestemte Forraad af 15 Tdr. Hvede for hvert Kar som de bruge.

og Rugmeel 250 Edr., Havre 1,020 Edr. Hos Hørefub-
 skene Havre 97½ Ed. Hørfæmmerne saltet Sild 1,365
 Edr., tør Fiske 1,343 Skpd., Salt 7,846 Edr. Spæk-
 høkerne, Byg, Havre og Boghvedegryn 1,309 Edr.,
 Erter 462¼ Edr., Smør 1,368½ Edr., Fiske 103
 Skpd., Ost 1,003½ Skpd. De øvrige Indvaanere som
 have angivet: Hvede og Hvedemeel 4,780 Edr., Rug
 og Rugmeel 4,485 Edr., Byg 20 Edr., Malt 100
 Edr., Havre 1,357 Edr., Smør 76 Edr. Alt dette
 udgjør tilsammen: Hvede og Hvedemeel 34,594 Edr.,
 Rug og Rugmeel 27,617 Edr., Byg 24,073 Edr.,
 Malt 15,031 Edr., Havre 2,474½ Edr., Byg, Havre
 og Boghvedegryn 1,309 Edr., Erter 662¼ Edr., Smør
 1,444½ Edr., Fiske 103 Skpd., Ost 1,003½ Skpd.,
 saltet Sild 1,365 Edr., tør Fiske 1,343 Skpd., Salt
 7,846 Edr., Brænde 4,369 Favne, Steenful 1,868
 Læster.

Den 21 Jan. er J. E. v. Westen beskikket til
 Translatør i Kjøbenhavn udi det tyske, franske og ita-
 lienske Sprog.

Udi den i Helsingør trykte, saa kaldte Øresunds-
 Liste No. 5. d. A., findes blandt andet følgende ind-
 ført:

Dan.

Danzig, den 17 December.

Udsørselen af Rug er nu ogsaa her bleven forbudt, dog undtages den, som Kjøbmændene allerede have i deres Oplagssteder. I Følge en Befaling af 30 November er det paalagt alle Skibe, som komme fra Middelhavet, at holde Qvarantæne.

Helsingør, den 18 Januar.

Man har her desværre den sørgelige paalidelige Efterretning, at Pestsygen er nu ogsaa udbrudt i Lissabon; den preussiske Regjering i Königsberg har derfor udstædt den Ordre, at alle Skibe, som komme fra portugisiske eller spanske Havne, skulle holde Qvarantæne i 42 Dage paa Rhederne ved Pillau og Memel. Men da disse Rheder ere, især paa nærværende Aarstid, saare usikre, saa har samme Regjering ladet bekjendtgjøre for alle Skippere, som komme fra portugisiske eller spanske Havne, at, naar de holde den befalede Smittetid af 42 Dage i Sundet, og derfor medbringe den preussiske General-Konsuls Attest i Helsingør, da ere de fritagne for ovenmældte Qvarantæne paa de usikre Rheder ved Pillau og Memel.

Efterat være fra den kongelige Qvarantæne-Kommission i Kjøbenhavn gjort opmærksom derpaa, har det danske Cancellie, under 30 f. M., tilskrevet saavel det kongelige Departement for de udenlandske Sager, som det kongelige General Land-Øeconomi- og Kommerce-

Kols

Kollegium, for at fornemme, om der til samme maatte være indløben nogen Efterretning angaaende denne Sag.

Med Rescript af 24 Jan. d. A. til Amtmanden over Thisted Amt, er det bestemt, at Besterviig Birk herefter maa indgaae og henlægges under Hassing. Næs Herreders Ting.

Cancelliet har modtaget følgende Forespørgsel: om Plakaten af 9 April 1783 *), har Hensyn til alle Akter eller Tingsvidner, som maatte fremkomme i Landstingsretten, uagtet Udstederen er uden for Landstingets Jurisdiktion, eller og at den dømmende Magt alene er indskrænket til de Akter, som ere udstedte af den Rettens Betient, der henhører under Landstinget? I den Anledning har bemældte Kollegium under 14 f. M. tilskrevet Lands. Dommerne i Fyen og Langeland: at, naar de Paagjældende sortere under en anden Over. Domstoel, bør Akterne tilstilles Cancelliet, for derfra at foranstattes vedborligen paatalte.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Sognekalder for
 Friderichs tyfte Menighed paa Alheeden og Annexet Ka-
 rup

*) Angaaende hvorledes Skifte-Akter og andre af Rettens Betiente for Penge udstedende Breve i Rettegangs Sager skal gives beskrevne.

rup i Aarhus Stift, 270 Rdlr.; Allesøe og Næsbyhoveds Broby Sognekald under Fyens Stift, 200 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 31 Jan. er Sekretær ved Protokollen i Høiesteret, P. Møller, be-
fikket til Assessor i Kjøbenhavns Politiret; Revisor i
Cancelliets Skifte- og Revisions-Kontor, Sekretær J. A.
Risby, efter Ansøgning i Naade entlediget med Pen-
sion og forundt virkelig Cancelliraads Karakter; Re-
visor i Cancelliets Revisions-Kontor for de offentlige
Stiftelsers Midler, H. Andersen, til Revisor i Cancel-
liraad Risbys Sted, og forrige Registrator ved det ge-
heime Archiv, J. J. Weber, til Revisor i fornævnte
Andersens Sted; Kand. Theol. H. E. M. Krarup til
Sognepræst for Føvling og Holsted Menigheder i Ribe
Stift; Kand. Theol. A. Ph. Bregendahl til Sogne-
præst for Sandrup og Suldrup Menigheder i Viborg
Stift i den derved entledigede Hr. Copmanns Sted;
Kand. Theol. J. Baggesen til Sognepræst for Vølling
og Søding Menigheder i Ribe Stift; den residerende
Kapellan til Eger Præstegjæld i Aggershuus Stift, M.
Solner, til Sognepræst for Sillejords Præstegjæld med
Annerer i Christiansands Stift; Kand. Theol. E. W.
Heber igjen til residerende Kapellan for bemældte Eger
Præstegjæld.

Under

Under Generalitetet: Den 24 Januar er ved Kronprindsens Regiment karakteriseret Prem. Lieutenant v. Schiøtt befuldmægtiget til virkelig Prem. Lieutenant, og Fændrikkerne v. Heidtmann og v. Knoph til Second-Lieutenanter. Ved det 2det aggershusiske Infanteri-Regiment Prem. Lieutenant v. Schrøder forsat til de gevorbne Kompagnier; Sec. Lieutenant v. Mørck udnævnt til Prem. Lieutenant ved de Nationale; Sec. Lieutenant af de Nationale v. Müller forflyttet til de gevorbne Kompagnier; Fændrik v. Uger udnævnt til Second-Lieutenant ved de Nationale, og Fændrik a la suite v. Lassen til virkelig Fændrik. Ved det tellemarkiske Infanteri-Regiment karakteriseret Kapitein v. Thomsen befuldmægtiget til virkelig Kapitein og Chef for et National-Kompagni; Sec. Lieutenant v. Barth til Prem. Lieutenant ved de Nationale; Sec. Lieutenant v. Namodt af disse forsat til de Gevorbne; Fændrik v. Olsen til Sec. Lieutenant ved de Nationale, og Fændrik a la suite v. Winther til virkelig Fændrik ved de gevorbne Kompagnier. Ved det 2det trondhjemske Infanteri-Regiment Sec. Lieutenant v. Lied befuldmægtiget til Prem. Lieutenant, og Fændrik v. Throne til Second-Lieutenant, begge ved de Nationale; samt Fændrik a la suite v. Matheson til virkelig Fændrik ved Grenadeer-Kompagnierne.

Under Admiralitetet: Den 24 Jan. er Hof- og Stadsrets-Procurator C. Weidemann befuldmægtiget til Sø-Krigs-Prokurør.